

l'any 2011 i publicat tres anys més tard a la Casa de Velázquez. També pronuncià la conferència inaugural del congrés organitzat per la Secció Històrico-Arqueològica l'any 2014 sobre la Guerra de Successió als Països Catalans. La llavors presidenta de la secció, la malaguanyada doctora Maria Teresa Ferrer i Mallol, i el qui subscriu aquests mots van ser testimonis, com a organitzadors del congrés, d'una ofensiva per part d'alguns estaments de l'Estat espanyol per desencoratjar els ponents internacionals a participar-hi. El congrés es va fer poc després d'un altre que, promogut per la Societat Catalana d'Estudis Històrics, va aixecar una notable polseguera pel títol posat a la trobada científica. Algun ponent va cedir a les pressions i a l'ambient de coacció que es va crear. Patrici

Pojada va presentar un preciós text titulat «Unes Catalunyaes sense Noves Plantes? La Guerra de Successió d'Espanya i les seves conseqüències», el qual es troba publicat al volum 1714 de la «Sèrie Major» de les Publicacions de la Presidència.

Per aquest bagatge de mèrits científics, per la voluntat de la Secció Històrico-Arqueològica d'estrènyer els lligams amb les institucions de recerca de la Catalunya del Nord i potenciar els estudis occitanocatalans, així com pel compromís mostrat amb la nostra institució, creiem que Patrici Pojada es un magnífic candidat per ingressar com a membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans.

Antoni SIMON

Marta Prevosti i Monclús va néixer a Barcelona el dia 9 de novembre de 1952. Va cursar la carrera d'Història Antiga a la Facultat de Filosofia i Lletres a la Universitat de Barcelona (1970-1975) i aquell mateix any entrà a treballar d'adjunta interina d'Arqueologia, Epigrafia i Numismàtica a les ordres del professor Miquel Tarradell i Mateu. L'any següent (1976) assolí el grau amb el treball *Cronologia i poblament a l'àrea rural de Baetulo* que, d'alguna manera va marcar el seu futur en definir, a casa nostra, un camí fins aleshores inèdit i que ha esdevingut d'una importància cabdal en aquests darrers anys. Obtingué el doctorat a la Universitat de Barcelona l'any 1980 amb la tesi *Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro*, que continuava, ampliant-la, la recerca iniciada. Aquesta contribució fou guardonada amb el Premi Iluro de Monografia Històrica 1980 concedit per la Caixa d'Estalvis Laietana (Mataró). Convé recordar, perquè és significatiu, que tant el treball final de grau com la tesi foren publicades en dues monografies que van veure la llum simultàniament l'any 1981. L'any següent guanyà per oposició l'ajudantia numerària d'Arqueologia a la Universitat de Barcelona, on de seguida, com a conseqüència de la LRU, esdevingué professora titular, càrrec que ocupà fins al 1987, en què deixà la universitat, però no pas la recerca en diverses excavacions (villa de Torre Llauders, a Mataró, principalment), que se centraren especialment en la comarca el Maresme i que foren objecte de diversos articles científics, ponències i comunicacions a congressos, jornades i simposis. D'aquesta etapa cal destacar que entre l'any 1991 i el 1995 va ser assessora de l'empresa ACESA en les relacions de l'empresa amb el Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, una tasca important atesa la construcció de l'autopista del Maresme més enllà de Mataró i dels seus accessos i que va permetre documentar un nombre extraordinari de jaciments que foren no tan sols convenientment excavats, sinó també publicats posant, d'aquesta manera, a l'abast dels estudiosos unes dades que la major part de les vegades resten inèdites.

L'any 2002 fou nomenada directora gerent del Museu de l'Estampació de Premià de Mar, institució integrada en el Sistema del Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya. Conservà aquest càrrec fins al 2005. De 2010 a 2013 va tornar a exercir de directora, a temps parcial. Durant aquesta etapa va elaborar el projecte museogràfic i museològic de l'exposició permanent del museu que dirigia i el del Museu de la Fàbrica del Gas de Premià de Mar. També comissarià diverses exposicions a Premià i en altres localitats del Maresme.

L'any 2005, amb la creació per part de la Generalitat de Catalunya de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), fou contractada com a investigadora sènior, tasca en la qual continua treballant en l'actualitat.

D'ençà d'aleshores, la seva activitat professional s'ha ampliat amb una sèrie de treballs de recerca sense abandonar la comarca del Maresme que tan bé coneix, i que s'han centrat en una part del *territorium* de Tarraco, però també en altres àmbits. Des del setembre de 2008 fins a la fi de 2014 ha gestionat els treballs d'arqueologia relacionats amb l'ampliació del tercer carril de l'autopista AP-7, des de la Jonquera fins a Salou, encàrrec fet per ACESA a l'ICAC.

Dels nombrosos projectes de recerca que ha dirigit en solitari o en col·laboració destacariem pel seu significat i per la seva importància l'estudi de l'extraordinària villa tardana de Can Ferrerons (Premià de Mar) i, sobretot, *l'Estudi del paisatge arqueològic antic de l'Ager Tarracensis (a la dreta del riu Francolí)* (Projecte Ager Tarracensis), que, finançat per l'ICAC i ACESA, va començar l'any 2005 i es troba ja a les acaballes. L'ambició d'aquesta recerca, inèdita al nostre país, ha significat una prospecció exhaustiva del territori definit, l'excavació puntual d'uns jaciments determinats, la recollida de totes les dades publicades i una revisió acurada del material conservat en els fons dels museus del territori. El resultat ha estat la publicació de cinc monografies (sèrie Documenta de l'ICAC) que apleguen en volums temàtics el resultat d'aquesta recerca en la qual han participat una munió d'experts, doc-

torands, estudiants i tècnics. Les dades obtingudes serviran per a canviar les nostres percepcions sobre el procés de romanització del camp a l'actual Catalunya.

Pel que fa a les publicacions científiques, molt nombroses i d'alt nivell, entre les quals cal assenyalar monografies, articles, col·laboracions en obres col·lectives, ponències i contribucions a congressos i simposis, destaquen *Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro*, *Cronologia i poblament a l'àrea rural de Baetulo*, *Ager Tarraconensis 4. Els Antigons, una vil·la senyorial del Camp de Tarragona* / *Els Antigons, a High Status Villa in the Camp de Tarragona*, *Ager Tarraconensis 1. Aspectes històrics i marc natural* / *Historical aspects and natural setting*, *Actes del simposi «Les vil·les romanes a la Tarraconense»*, *Homenatge a Miquel Tarradell*, «L'època romana» a *Història agrària dels Països Catalans*, *Using archaeomagnetism to improve the dating of three sites in Catalonia (NE Spain)*, *Un balneum du ve siècle dans le bâtiment octogonal de Can Ferrerons (Barcelone)* o *La diversité de l'habitat rural dans l'ager Tarraconensis à l'époque républicaine*, entre d'altres.

Convé remarcar l'encàrrec rebut per part dels curadors de la *Història agrària dels Països Catalans* per escriure el capítol corresponent a l'època romana, amb la qual cosa

s'especificava el reconeixement com a màxima experta en aquest camp entre els arqueòlegs del país.

La doctora Marta Prevosti i Monclús ha dedicat la seva vida professional a l'arqueologia clàssica, disciplina en la qual és coneguda i reconeguda. A una sòlida formació hi afegeix una gran intel·ligència i unes idees molt clares que han estat decisives en la seva vida acadèmica. Fou professora de la Universitat de Barcelona i, ara mateix, investigadora de l'ICAC, des d'on ha dirigit (i dirigeix) importants projectes d'una ambició poques vegades vista en aquest país que han donat uns resultats excel·lents i que han estat objecte de diverses publicacions absolutament modèliques. En tot moment ha estat una investigadora compromesa amb la seva llengua i el seu país. Recordem que com a vocal de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, ha estat responsable de la recuperació de la figura i l'obra de Josep de C. Serra i Ràfols, el gran arqueòleg i membre numerari de l'IEC, traspassat l'any 1970, que posà les bases de l'arqueologia catalana moderna, però que patí les conseqüències d'una guerra perduda i d'una llarga postguerra.

Josep Maria NOLLA

Patrizio Rigobon (Mogliano, Vèneto, 1959) és investigador i docent universitari i traductor. Es va llicenciar en llengües i literatures estrangeres, en l'especialitat de filologia hispànica, catalana i anglesa, a la Universitat Ca' Foscari, de Venècia, l'any 1984; en 1986-1988 feu estudis a la Facultat de Ciències Polítiques de la Universitat de Pàdua; en 1987-1988 en feu d'interpret i traductor del Ministeri de l'Interior, a Roma, i el 1991 es doctorà en estudis ibèrics a la Universitat de Bolonya, amb una tesi sobre *Cultura i ideologia en Enric Prat de la Riba*.

En 1991-2001 va centrar la docència en matèries de literatura espanyola a la Universitat de Bolonya, en la qual va introduir, el 1996, l'assignatura de literatura catalana, i el curs 1998-1999 va dedicar a temes catalans un curs sobre història d'Espanya a la Universitat de Trieste. A partir de l'any 2000 forma part del cos docent de la Universitat Ca' Foscari, actualment com a *professore aggregato* de literatura catalana i literatura espanyola. Al llarg dels anys ha estat ponent invitat en nombrosos congressos, a Frankfurt (1994), París (1995), Londres (1999), Budapest (2006), Nàpols (2005), Palma (2008), Barcelona (2011 i 2016) i Girona (2017).

Fundador, el 2011, de la *Rivista Italiana di Studi Catalani* (de la qual és codirector amb Veronica Orazio), col·labora a *Rassegna Iberistica* i altres publicacions científiques com *Spagna Contemporanea*, *Journal of Spanish Cultural Studies* i *Limes*. *Rivista Italiana di Geopolitica*, amb estudis sobre Ramon Llull i el lullisme, sobre diversos escriptors i historiadors contemporanis, entre els quals, Joan Maragall, Enric Prat de la Riba, Eugeni d'Ors,

Josep M. de Sagarra, Salvador Espriu, Jaume Vicens Vives, Miquel Batllori, Joan Sales i Maria Barbal, i sobre temes com el Noucentisme, l'ensenyament del català i aspectes socials de la llengua catalana, les traduccions de la Fundació Bernat Metge i altres de relatius a la traducció.

Als autors contemporanis, a més d'una traducció de l'original llatí a l'italià de *Consolatio Venetorum* de Ramon Llull, hi ha dedicat la seva rellevant tasca de traductor d'obres catalanes: Salvador Espriu (*Tres sorores*, traducció i introducció, 1993); Joan Perucho (*Il libro dei cavalieri*, 1995; reed. 2001); Montserrat Roig (*La voce melodiosa*, 1997); Albert Sánchez Piñol (*La pelle fredda*, 2005, i *Pagliacci e mostri*, 2009); Jordi Puntí (*Animali tristi: campionato umano sentimentale* (2006); Lluís-Anton Baulenas (*Un sacco d'ossa*, 2009); Miquel de Palol (*Un uomo qualunque*, 2009); Helena Alvarado (*Calce e memoria*, 2009); Montse Banegas (*Una donna scomoda*, 2010); Manuel de Pedrolo (*Seconda origine*, 2011); Manuel Baixauli (*L'uomo manoscritto*, 2012, amb Silvana Cupiccio) i Isabel-Clara Simó (*Io e mio fratello*, 2014).

Des de l'Associazione Italiana di Studi Catalani (AISC), de què ha estat vicepresident i president (2008-2012), ha organitzat o coorganitzat, a Venècia, els congressos «La Catalogna in Europa, l'Europa in Catalogna. Transiti, passaggi, traduzioni» (2008) i «Le città inconfessabili. Dalla Catalogna a l'Europa, passando per l'America» (2009), un acte acadèmic amb motiu de l'Any Llull, dedicat la croada i a la política mediterrània i encomanat a l'historiador Franco Cardini (2016), el simposi «Mediterraneità» (2018) i, anualment, d'ençà del 2014 i amb motiu de la diada del lli-